

Cauza C-35/21**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98
alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

19 ianuarie 2021

Instanța de trimitere:

Varhoven kasatsionen sad (Bulgaria)

Data deciziei de trimitere:

29 decembrie 2020

Recurentă:

„Konservinvest” OOD

Intimată:

„Bulkons Parvomay” OOD

Obiectul procedurii principale

Litigiu cu privire la problema dacă o indicație geografică referitoare la un produs agricol sau la un produs alimentar poate fi înregistrată exclusiv în temeiul legislației naționale a unui stat membru, putând să beneficieze doar de protecția dreptului civil național, fără a ține seama de regimul de protecție stabilit la nivelul Uniunii prin Regulamentul nr. 1151/2012.

Obiectul și temeiul juridic al trimiterii preliminare

Interpretarea Regulamentului (UE) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 noiembrie 2012 privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare în temeiul articolului 267 primul paragraf litera (b) și al treilea paragraf TFUE

Întrebarea preliminară

Dispoziția articolului 9 din Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 noiembrie 2012 privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare permite – cu excepția cazurilor de protecție tranzitorie prevăzute de aceeași dispoziție – existența unui sistem național de înregistrare și de protecție a indicațiilor geografice ale produselor agricole și alimentare din domeniul de aplicare al acestui regulament și dă posibilitatea statelor membre să aplice, în paralel, alte norme, valabile la nivel național (la fel ca sistemul paralel al mărcilor), pentru soluționarea litigiilor privind încălcările dreptului conferit de o astfel de indicație geografică între comercianți locali care produc și comercializează, pe teritoriul statului membru în care a fost înregistrată indicația geografică, produse agricole și alimentare care intră în domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 1151/2012?

Dispozițiile de drept al Uniunii invocate

Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 noiembrie 2012 privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare (JO 2012, L 343, p. 1, denumit în continuare „Regulamentul nr. 1151/2012”) - articolele 2, 5 și 9.

Jurisprudența invocată

Hotărârea Curții din 8 septembrie 2009, Budějovický Budvar (C-478/07, EU:C:2009:521, punctele 114-117)

Hotărârea Curții din 7 noiembrie 2000, Warsteiner Brauerei (C-312/98, EU:C:2000:599, punctul 50).

Hotărârea Curții din 7 mai 1997, Jacques Pistre și alții (cauzele conexate C-321/94, C-322/94, C-323/94, C-324/94, EU:C:1997:229, punctul 1 din dispozitiv)

Dispozițiile naționale invocate

Zakon za markite i geografskite oznachenia (Legea privind mărcile și denumirile geografice, publicată în DV nr. 81 din 14 septembrie 1999, abrogată, denumită în continuare „ZMGO” [abrogată]) – articolele 51, 53, 57a și 76

Prehodni i zaklyuchitelni rasporedbi kam Zakona za izmenenie i dopalnenie na zakona za markite i geografskite oznachenia (Dispoziții tranzitorii și finale ale legii de modificare și de completare a legii privind mărcile și denumirile geografice, publicată în DV nr. 61 din 2018, denumită în continuare „PZR ZID ZMGO”) – articolul 8

Zakon za prilagane na Obshtata organizatsia na pazarite na zemedelski produkti na Evropeiskia sayuz (Legea de punere în aplicare a organizării comune a piețelor produselor agricole ale Uniunii Europene, publicată în DV nr. 96 din 28 noiembrie 2006, denumită în continuare „ZPOOPZPES”) – articolele 1, 24 și 25

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii

- 1 Prin decizia președintelui Oficiului pentru brevete din Republica Bulgaria din 3 iulie 2013, „Bulcons Parvomai” AD a fost înregistrată, în temeiul ZMGO (abrogată), în calitate de utilizatoare a unei denumiri geografice, mai exact a indicației geografice „Lyutenitsa Parvomai” pentru produsul „lyutenitsa” [zacuscă - n. tr.]. Potrivit unui certificat privind utilizatorii înregistrați ai unei indicații geografice înregistrate eliberat de Oficiul național pentru brevete, „Bulcons Parvomai” OOD este singura utilizatoare înregistrată a acestei indicații geografice.
- 2 „Konservinvest” OOD a înregistrat propriile mărci naționale, și anume marca compusă „K Konservinvest Parvomayska lyutenitsa” (înregistrată la Oficiul național pentru brevete la 12 februarie 1999 pentru produse din clasa 29 – Lyutenitsa), precum și marca compusă „Parvomayska lyutenitsa Rachenitsa” (notificată la 15 mai 2003 și înregistrată la 3 mai 2005). În ambele mărci, elementele „parvomayska lyutenitsa, toate mențiunile tipărite cu caractere mici” nu sunt protejate.
- 3 În urma unei opoziții formulate de „Konservinvest” OOD, a fost inițiată o procedură administrativă de anulare a deciziei (din 3 iulie 2013) privind înregistrarea indicației geografice „Lyutenitsa Parvomai”. Opozanta a arătat că președintele Oficiului pentru brevete bulgar nu era competent să înregistreze o indicație geografică referitoare la un produs agricol sau la un produs alimentar care intră în domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 1151/2012. Potrivit acestui regulament, înregistrarea unei indicații geografice pentru aceste produse agricole nu ar fi autorizată decât la nivelul Uniunii Europene, în conformitate cu procedura prevăzută de regulamentul menționat, iar nu în conformitate cu legea națională.
- 4 În cadrul acestei proceduri, Oficiul pentru brevete și „Bulcons Parvomai” OOD s-au opus acestei cereri, invocând motivul că decizia de înregistrare a indicației geografice „Lyutenitsa Parvomai” constituia un act administrativ valabil și că Oficiul pentru brevete bulgar avea competența de a proceda la înregistrarea unei indicații geografice referitoare la un produs agricol sau la un produs alimentar în conformitate cu ordinea juridică națională.
- 5 Prin hotărârea din 12 iulie 2017, Varhoven administrativen sad (Curtea Administrativă Supremă, Bulgaria) a respins cererea „Konservinvest” OOD de anulare a deciziei privind înregistrarea indicației geografice a solicitantei, pentru motivul că tocmai președintele Oficiului pentru brevete bulgar era competent pentru înregistrarea unei denumiri geografice la nivel național. Regulamentul nr.

1151/12 nu s-ar aplica litigiului, întrucât părțile nu urmăresc să beneficieze de protecția conferită de acest regulament.

- 6 Ulterior, „Bulkons Parvomay” OOD a sesizat Sofiyski gradski sad (Tribunalul Orașului Sofia, Bulgaria) cu o acțiune împotriva „Konservinvest” OOD, având ca obiect obținerea protecției jurisdicționale de drept civil a indicației geografice în cauză, în temeiul ordinii juridice naționale. În special, „Bulkons Parvomay” OOD a solicitat: (i) constatarea faptului că pârâta a încălcat drepturile reclamantei cu privire la indicația geografică înregistrată „Lyutenitsa Parvomai” prin utilizarea comercială a semnelor „Parvomayska Lyutenitsa”, „Domashna edrosmlyana” și „Parvomayska lyutenitsa Rachenitsa” pentru a desemna produsul „lyutenitsa”, care este identic cu produsul pentru care este înregistrată indicația geografică; (ii) obligarea pârâtei la încetarea încălcării; (iii) dispunerea confiscării și distrugerii produsului care face obiectul încălcării, obligând pârâta la plata cheltuielilor în acest sens; (iv) acordarea de daune interese reclamantei pentru prejudiciile patrimoniale suferite și pentru pierderea de venituri din perioada cuprinsă între 1 noiembrie 2013 și 30 septembrie 2014; (v) publicarea dispozitivului hotărârii, pe cheltuiala pârâtei, în două cotidiane și în timpul de emisiune al unui post de televiziune cu acoperire națională.
- 7 Acțiunea au fost respinsă de instanța de prim grad de jurisdicție. La 28 februarie 2019, hotărârea pronunțată de aceasta din urmă a fost anulată de instanța de apel (Sofiyski apelativen sad, Curtea de Apel din Sofia), care a admis toate capetele de cerere.
- 8 „Konservinvest” OOD a atacat hotărârea pronunțată în apel în fața Varhoven kasatsionen sad (Curtea Supremă de Casație, Bulgaria, denumită în continuare „VKS”), invocând inadmisibilitatea acesteia. Prin decizia din 14 aprilie 2020, VKS a admis recursul prin care se cerea revizuirea admisibilității hotărârii pronunțate în apel. În plus, VKS consideră că cererea, cuprinsă în recurs, de a iniția o trimitere preliminară la Curtea de Justiție a Uniunii Europene în vederea interpretării Regulamentului nr. 1151/2012, este întemeiată și adresează întrebarea preliminară deja menționată. Potrivit VKS, răspunsul dat la întrebarea preliminară adresată este relevant pentru a se pronunța cu privire la admisibilitatea capetelor de cerere.

Principalele argumente ale părților din procedura principală

- 9 În cadrul procedurii în primă instanță în fața Sofiyski gradski sad (Tribunalul Orașului Sofia), reclamanta „Bulkons Parvomay” a arătat că era singura utilizatoare a denumirii geografice înregistrate în numele său, și anume a indicației geografice „Lyutenitsa Parvomay”. Întrucât pârâta nu ar fi fost înregistrată ca utilizator al acestei indicații geografice, ea ar fi încălcat dispozițiile ZMGO (abrogat), în măsura în care a desemnat produsele fabricate de ea („Parvomayska lyutenitsa”, „Domashna edrosmlyana”, „Parvomayska lyutenitsa” și „Parvomayska lyutenitsa Rachenitsa”) drept „Parvomayska lyutenitsa”. Pârâta ar

utiliza în mod nelegal indicația geografică înregistrată în numele reclamantei, inducând astfel în eroare consumatorii cu privire la originea reală a produsului. Capetele de cerere ar fi admisibile și fondate, întrucât ZMGO (abrogată), Regulamentul nr. 1151/2012 și ZPOZPES reglementează situații diferite, care nu se exclud reciproc și nu se află în concurență unele cu altele, motiv pentru care aceste acte normative ar asigura o protecție paralelă a diferitor drepturi.

- 10 Pârâta „Konservinvest” OOD se opune acestor cereri pentru motivul că nu a săvârșit nicio încălcare, din moment ce și-a exercitat dreptul de a-și desemna producția prin mărcile a căror titulară este. În plus, indicația geografică nu ar putea fi protejată potrivit procedurii și modalităților invocate de reclamantă, întrucât articolul 14 din Regulamentul nr. 1151/2012 este aplicabil în mod direct față de mărcile sale înregistrate anterior. Pârâta obiectează că indicația geografică a fost înregistrată cu încălcarea cerințelor legale, întrucât, în ceea ce privește înregistrarea produselor agricole și alimentare, astfel cum este lyutenitsa, este direct aplicabil Regulamentul nr. 1151/2012, care exclude un regim național în privința unei înregistrări și, *mutatis mutandis*, în privința protecției indicațiilor geografice pentru aceste produse.
- 11 Sofiyski gradski sad (Tribunalul Orașului Sofia) a respins cererile ca neîntemeiate. Instanța de prim grad de jurisdicție a considerat că ZMGO stabilește un regim general în ceea ce privește denumirile geografice. Potrivit acestei instanțe, este vorba, în speță, despre un produs specific (lyutenitsa), căruia i se aplică în mod direct Regulamentul nr. 1151/2012. Regulamentul impune înregistrarea denumirilor geografice ale produselor agricole și alimentare (inclusiv a lyutenitsei) la Comisia Europeană, în timp ce protecția juridică în statele membre (inclusiv în Republica Bulgaria) ar fi acordată numai după înscrierea în Registrul european al produselor agricole și alimentare care conțin denumiri geografice protejate. Această înregistrare ar fi asumată din oficiu de Oficiul pentru brevete din Republica Bulgaria. Instanța de prim grad de jurisdicție a amintit că, în temeiul articolului 24 alineatul (1) din ZPOOPZPES, protecția juridică a produselor agricole și alimentare care intră în domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 1151/2012 este asigurată prin înscrierea în Registrul european al specialităților tradiționale garantate. În plus, articolul 25 alineatul (1) punctul 1 din această lege ar interzice utilizarea unui semn, a unei denumiri sau a unui nume ca indicație geografică a unui produs agricol sau alimentar neînscris în Registrul european. Cererile au fost respinse pentru lipsa calității procesuale active materiale, dedusă din înregistrarea nelegală a indicației geografice.
- 12 Sofiyski apelativen sad (Curtea de Apel din Sofia) a anulat hotărârea pronunțată de Sofiyski gradski sad și a admis cererile. Pentru a ajunge la acest rezultat, instanța de apel a considerat că cererile erau admisibile. În esență, s-a considerat că indicația geografică a reclamantei a fost înregistrată în mod valabil și că ZMGO (abrogată) (articolele 75-77) reglementează protecția de drept civil a denumirilor geografice înregistrate conform ordinii juridice naționale, nefiind împărtășită aprecierea instanței de prim grad de jurisdicție potrivit căreia Regulamentul nr. 1151/2012 exclude protecția juridică națională. Cererile au fost

considerate întemeiate pentru motivul că pârâta nu fusese înregistrată ca utilizator al indicației geografice la Oficiul pentru brevete din Republica Bulgaria, deși acest lucru era posibil din punct de vedere procedural; în consecință, ar fi existat o încălcare a dreptului reclamantei la indicația geografică înregistrată. Teza potrivit căreia Regulamentul nr. 1151/2012 excludea protecția națională nu a fost împărtășită. Această instanță a aderat la poziția potrivit căreia cererile erau admisibile și întemeiate în măsura în care ZMGO (abrogată), Regulamentul nr. 1151/2012 și ZPOOPZPES reglementează situații diferite, care nu se exclud reciproc și nu se află în concurență unele cu altele, motiv pentru care această legislație asigură o protecție paralelă a diferitor drepturi.

- 13 Prin recursul formulat, recurenta („Konservinvest” OOD) invocă inadmisibilitatea cererilor, care ar rezulta din articolul 8 din PZR ZID ZGO (DV nr. 61/2018). Potrivit acestei dispoziții, titularii de drepturi aferente denumirilor geografice înregistrate pentru produse agricole sau alimentare care intră în domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 1151/2012 nu ar putea să introducă acțiuni având ca obiect încălcări săvârșite înainte de intrarea în vigoare a legii și nu se inițiază, în domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 1151/2012, proceduri de sancționare administrativă pentru încălcări ale unor drepturi aferente denumirilor geografice înregistrate pentru produsele agricole și alimentare, săvârșite înainte de intrarea în vigoare a legii.
- 14 În esență, recurenta susține că cererile sunt de asemenea nefondate ca urmare a aplicării directe a Regulamentului (UE) nr. 1151/2012, care exclude protecția națională a unei indicații geografice înregistrate numai potrivit procedurii naționale.
- 15 Litigiul dintre părți se limitează, în esență, la problema dacă indicația geografică „Lyutenitsa Parvomay”, care, în perioada de valabilitate a Regulamentului nr. 1151/2012, a fost înregistrată la Oficiul pentru brevete din Republica Bulgaria numai în temeiul ZMGO națională (abrogată), poate beneficia de protecția civilă conferită de dreptul bulgar atunci când încălcarea în cauză a fost săvârșită pe teritoriul Republicii Bulgaria, iar autorul încălcării este un comerciant înregistrat în conformitate cu dreptul bulgar. Cu alte cuvinte, este necesar să se examineze dacă este admisibil ca o indicație geografică referitoare la un produs agricol sau la un produs alimentar (precum lyutenitsa) să fie înregistrată numai într-un anumit stat membru, în conformitate cu legislația națională a acestuia, și să fie protejată doar în temeiul ordinii juridice naționale, iar nu în temeiul regimului de protecție prevăzut la nivelul Uniunii prin Regulamentul nr. 1151/2012.

Prezentare succintă a motivelor trimiterii preliminare

- 16 În primul rând, VKS amintește că, potrivit ordinii juridice naționale bulgare, denumirea geografică, în speță indicația geografică, în special pentru produsele agricole și alimentare, beneficiază de o protecție națională dacă a fost înregistrată în mod corespunzător la autoritatea competentă; există, așadar, posibilitatea unei

intervenții judiciare pentru a împiedica utilizarea ilicită de către un alt subiect de drept, indiferent de cetățenia sa. Astfel este garantată, pe de o parte, o calitate ridicată pentru consumatori și se mențin specificațiile produsului, iar pe de altă parte, se creează un obstacol în calea deteriorării acestei calități prin fabricarea aceluiași produs de către producători neînregistrați potrivit acestei proceduri.

- 17 VKS amintește, în continuare, că domeniul protecției juridice a denumirilor geografice ale produselor agricole și alimentare a evoluat la nivel comunitar de la primul act legislativ comunitar, Regulamentul (CEE) nr. 2081/92 al Consiliului din 14 iulie 1992 până la Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 aplicabil în prezent, care a abrogat și a înlocuit Regulamentul (CE) nr. 509/2006 și Regulamentul (CE) nr. 510/2006. Acest act, aplicabil în prezent, reflectă concepția, dezvoltată în mod constant, privind crearea unor mecanisme de protecție uniforme prin înregistrarea indicațiilor geografice la nivelul Uniunii.
- 18 Evoluția acestui temei normativ de reglementare a înregistrării indicațiilor geografice ale produselor agricole și alimentare a căror calitate și a căror unicitate sunt asociate anumitor regiuni europene sugerează [în special, având în vedere articolul 9 din Regulamentul nr. 1151/2012 coroborat cu considerentele (15) și (24) ale acestui regulament] o excludere a înregistrării naționale și a protecției juridice naționale în privința acestor produse.
- 19 Potrivit VKS, posibilitatea înregistrării exclusiv la nivel național a produselor agricole și alimentare care intră sub incidența Regulamentului nr. 1151/2012 nu este, în pofida acestei tendințe, exclusă în mod expres în evoluția materiei reglementate de acest regulament. De asemenea, posibilitatea unei protecții concrete pe teritoriul unui stat membru nu este exclusă în mod expres atunci când este în discuție un litigiu între producători locali ai aceluiași produs agricol cu privire la o indicație geografică înregistrată numai la nivel național, iar încălcările invocate au fost săvârșite exclusiv în interiorul acestui stat membru.
- 20 Instanța de trimitere arată că, pe de o parte, lipsește o reglementare expresă de drept al Uniunii referitoare la admisibilitatea înregistrării paralele naționale a unei indicații geografice a produselor agricole și alimentare și la protecția care decurge din aceasta doar pe teritoriul statului membru de înregistrare. Potrivit VKS, un argument în favoarea acestei concluzii este faptul că articolul 9 din Regulamentul nr. 1151/2012 nu exclude în mod expres înregistrarea națională și protecția națională a indicațiilor geografice ale produselor agricole și alimentare vizate de acest regulament. Pe de altă parte, această dispoziție, interpretată în lumina considerentelor (15) și (24) ale regulamentului menționat, conduce la concluzia că, în afară de cazurile prevăzute de dispoziția în cauză, o reglementare națională de protecție la nivel național nu este admisibilă.
- 21 Pentru motivele care precedă, VKS consideră necesar să se interpreteze articolul 9 din Regulamentul nr. 1151/2012 având în vedere situația din speță, astfel încât să se examineze dacă regimul de protecție instituit prin acest regulament exclude posibilitatea unei protecții naționale în conformitate cu ZMGO în cazurile în care

indicațiile geografice ale produselor agricole și alimentare pe care le vizează sunt înregistrate numai pe teritoriul Republicii Bulgaria în conformitate cu ZMGO și în care protecția este solicitată împotriva unui autor al încălcării din același stat membru, care utilizează un nume similar indicației geografice înregistrate.

DOCUMENT DE LUCRU